

FIȘA DISCIPLINEI

Drept european al afacerilor
Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Drept
1.3. Departamentul	Drept privat
1.4. Domeniul de studii	Drept
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Drept
1.7. Forma de învățământ	ÎF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Drept european al afacerilor				Codul disciplinei		DLR4128									
2.2. Titularul activităților de curs – Coordonatorul de disciplină				Prof. Sergiu Deleanu													
2.3. Titularul activităților de seminar / laborator / proiect – tutorele				Prof. Sergiu Deleanu													
2.4. Anul de studiu		IV		2.5. Semestrul		I		2.6. Tipul de evaluare		E		2.7. Regimul disciplinei		Conținut		Felul disciplin inei DS	
														Obligativitate		DO	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore pe semestru	56	din care: 3.5. SI	42	3.6. Seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					19
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual și activități de autoinstruire	69				
3.8. Total ore pe semestru (număr ECTS x 25 de ore)	125				
3.9. Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu e cazul
4.2. de competențe	Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu e cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	Nu e cazul

6.1. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și a metodologiilor din domeniul juridic; Aplicarea legislației românești, a legislației europene și a celorlalte instrumente juridice internaționale; Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor
Competențe transversale	Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului; Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă străină de circulație internațională.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște elementele de legătură relevante în cazul situațiilor unionale care privesc piața internă și concurența și face distincția între situațiile unionale și cele pur interne; Studentul cunoaște semnificația autonomă a noțiunilor din domeniul dreptului european al afacerilor; Studentul cunoaște prevederile legale unionale și jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene referitoare la piața internă și la regulile de concurență necesare realizării pieței interne.
Aptitudini	Studentul este capabil să aplice prevederile legale unionale consacrate pieței interne și concurenței și, dacă este cazul, studentul este capabil să le aplice pe acestea în corelație cu dispozițiile legale din dreptul intern; Studentul este capabil să valorizeze jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care privește piața internă și concurența; Studentul este capabil să își desfășoare activitatea atât independent, cât și în echipe pentru identificarea problemelor juridice puse și pentru soluționarea acestora.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru sesizarea problemelor care țin de domeniul de aplicare a regulilor unionale consacrate pieței interne și concurenței; Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru realizarea corelațiilor necesare între aplicarea regulilor unionale din domeniul afacerilor și cele din dreptul intern; Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru rezolvarea problemelor specifice care sunt supuse regulilor unionale care vizează piața internă și concurența.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Utilizarea adecvată a legislației unionale și românești în analiza nuanțată a aspectelor pe care le implică piața internă a Uniunii Europene și regulile unionale de concurență.
7.2. Obiectivele specifice	Explicarea raporturilor dintre normele unionale consacrate domeniului afacerilor și alte norme europene, convenționale și naționale susceptibile să fie aplicate în ceea ce privește piața internă a Uniunii Europene și concurența; Analiza hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene care vizează libertățile fundamentale ce caracterizează piața internă a Uniunii și concurența; Diferențierea adecvată a situațiilor juridice subsumate conceptului de piață internă unională; Aplicarea reglementărilor unionale care privesc concurența.

8. Conținuturi

Modulul I Aspecte generale privind construcția europeană	20% din timpul total aferent	
Modulul II Piața internă europeană. Cele patru libertăți fundamentale	50% din timpul total aferent	
Modulul III Regulile aplicabile în domeniul concurenței	30% din timpul total aferent	
8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Principalele etape ale construcției europene și implicațiile acestora pentru dreptul european al afacerilor. Caracteristicile dreptului european al afacerilor	Prelegere, dezbateri	
2. Libera circulație a mărfurilor. Interzicerea între statele membre a taxelor vamale la import și la export. Uniunea vamală. Interzicerea între statele membre a taxelor cu efect echivalent taxelor vamale.	Prelegere, dezbateri	
3. Interzicerea între statele membre a impozitelor interne cu caracter discriminatoriu. Recuperarea taxelor vamale, a taxelor cu efect echivalent și a impozitelor interne cu caracter discriminatoriu.	Prelegere, dezbateri	
4. Interzicerea între statele membre a restricțiilor cantitative și a măsurilor cu efect echivalent. Regimul juridic european aplicabil modalităților de vânzare.	Prelegere, dezbateri	
5. Limite ale liberei circulații a mărfurilor între statele membre. Monopolurile naționale cu caracter comercial.	Prelegere, dezbateri	
6. Libera circulație a persoanelor și a serviciilor. Dinamica dreptului de ședere după directivele din 28 iunie 1990. Drepturile și obligațiile cetățenilor Uniunii potrivit art. 20 alin. 2 din TFUE, precum și în conformitate cu alte dispoziții din tratate și din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Dreptul de liberă circulație pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora.	Prelegere, dezbateri	
7. Dreptul de ședere al cetățenilor Uniunii și al membrilor familiilor acestora pentru o perioadă de cel mult trei luni, pentru o perioadă mai mare de trei luni și dreptul de ședere permanentă.	Prelegere, dezbateri	
8. Documentele de ședere ale cetățeanului Uniunii și ale membrilor familiei sale. Întreprinderile care beneficiază de dreptul de stabilire și de prevederile privind libera prestare a serviciilor. Semnificații și implicații ale liberei circulații a persoanelor și a serviciilor.	Prelegere, dezbateri	
9. Limite ale liberei circulații a persoanelor și a serviciilor între statele membre. Libera circulație a capitalurilor. Apropierea legislațiilor statelor membre. Clauze de salvagardare.	Prelegere, dezbateri	
10. Regulile aplicabile în domeniul concurenței întreprinderilor. Noțiunea de întreprindere potrivit regulilor europene de concurență. Condițiile în care se aplică art. 101 alin. 1 din TFUE (Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene).	Prelegere, dezbateri	
11. Specificări ale comportamentelor anticoncurențiale sancționabile, potrivit art. 101 alin. 1 din TFUE. Comportamente anticoncurențiale nesancționabile, potrivit art. 101 alin. 3 din TFUE.	Prelegere, dezbateri	
12. Abuzul de poziție dominantă potrivit art. 102 din TFUE.	Prelegere, dezbateri	
13. Aspecte fundamentale privind formele de control ale	Prelegere, dezbateri	

comportamentelor întreprinderilor potrivit Regulamentului (CE) nr. 1/2003 . Comunicarea Comisiei din anul 2004 privind cooperarea dintre Comisie și instanțele statelor membre ale Uniunii Europene în aplicarea articolelor 81 și 82 din Tratatul CE (actualele art. 101 și 102 din TFUE).		
14. Statutul întreprinderilor publice. Regimul ajutoarelor acordate de statele membre.	Prelegere, dezbateri	
Bibliografie: S. Deleanu, <i>Drept european al afacerilor</i>, ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2021; S. Deleanu, G. Fabian, C.F. Costaș, B. Ioniță, <i>Curtea de Justiție Europeană. Hotărâri comentate</i>, Ed. Wolters Kluwer, București, 2007; I. Lazăr, L. Lazăr, <i>Tratat de Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței</i>, C.H. Beck, București, 2025; S. Deleanu, <i>Sintagma situații europene (comunitare) în ambianța prevederilor din dreptul Uniunii Europene consacrate pieței interne</i>, în volumul IN HONOREM Dan Chirică. Între dogmatica dreptului și rațiunea practică, Ed. Hamangiu, București, 2018; S. Deleanu, <i>Unele aspecte referitoare la aplicarea Directivei nr. 2004/38 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora</i>, Studia Universitatis. Iurisprudentia nr. 4/2015. S. Deleanu, <i>Conceptul de „motive imperative de interes general” în contextul Directivei 2006/123 privind serviciile în cadrul pieței interne</i>, în volumul IN HONOREM Mircea N. Costin, Ed. Hamangiu, București, 2020. S. Deleanu, <i>Noțiunea de practici concertate în cadrul dreptului european al concurenței</i>, Studia Universitatis. Iurisprudentia nr. 4/2017; S. Deleanu, <i>Acordurile între întreprinderi prevăzute la art.101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene: noțiuni și clasificări</i>, Studia Universitatis Babeș-Bolyai Iurisprudentia nr.2/2025 S. Deleanu, <i>Aplicarea art. 101 și a art. 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene de către instanțele statelor membre în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1/2003</i>, în volumul IN MEMORIAM Ion Deleanu. Magistrul al metaforei și al ficțiunilor juridice în știința dreptului românesc, Ed. Universul Juridic, București 2024.		
8.2. Seminar/laborator	Metode de predare-învățare	Observații
1. Construcția europeană – evoluție. Valorile Uniunii Europene. Obiectivele Uniunii Europene. Izvoarele dreptului european. Mecanismul reglementat prin dispozițiile art. 267 din TFUE.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studenților în dezbateri și în rezolvarea spețelor
2. Domeniile de competență ale Uniunii Europene. Principiul supremației dreptului european. Aspecte privind Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studenților în dezbateri și în rezolvarea spețelor
3. Sintagma <i>situații europene (comunitare)</i> în ambianța prevederilor din dreptul Uniunii consacrate pieței interne. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studenților în dezbateri și în rezolvarea spețelor
4. Interzicerea între statele membre a taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent. Spețe. Interzicerea între statele membre a impozitelor interne cu caracter discriminatoriu. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studenților în dezbateri și în rezolvarea spețelor
5. Principiul recunoașterii reciproce în domeniul liberei circulații a mărfurilor în cadrul pieței interne. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studenților în dezbateri și în rezolvarea spețelor
6. Restricții cu caracter pecuniar și fără caracter pecuniar între statele membre în domeniul achizițiilor publice. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studenților în dezbateri și în rezolvarea spețelor
7. Cerința nediscriminării și respectarea principiului proporționalității în contextul motivelor imperative de interes general și a excepțiilor de la art. 36 din TFUE. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studenților în dezbateri și în rezolvarea spețelor
8. Aplicarea art. 20 alin. 2 și a art. 21 alin. 1 din TFUE cetățenilor Uniunii și membrilor familiilor acestora.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a

Spețe.		studentilor în dezbateri și în rezolvarea spețelor
9. Directiva nr. 2004/38 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studentilor în dezbateri și în rezolvarea spețelor
10. Directiva nr. 2006/123 privind serviciile în cadrul pieței interne. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studentilor în dezbateri și în rezolvarea spețelor
11. Excepțiile prevăzute în cadrul TFUE și a legislației secundare în domeniul liberei circulații a persoanelor și a serviciilor. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studentilor în dezbateri și în rezolvarea spețelor
12. Nomenclatorul mișcărilor de capital prevăzut în anexa I la Directiva nr. 88/361. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studentilor în dezbateri și în rezolvarea spețelor
13. Noțiunea de întreprindere potrivit regulilor europene de concurență. Noțiunea de afectare a comerțului dintre statele membre în contextul art. 101 alin. 1 și a art. 102 din TFUE. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studentilor în dezbateri și în rezolvarea spețelor
14. Formele de control ale comportamentelor întreprinderilor potrivit Regulamentului (CE) nr. 1/2003. Spețe.	Discuție colectivă. Spețe.	Se va pune accentul pe implicarea activă a studentilor în dezbateri și în rezolvarea spețelor
Bibliografie: S. Deleanu, <i>Drept european al afacerilor</i> , ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2021; I. Lazăr, L. Lazăr, <i>Tratat de Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței</i> , C.H. Beck, București, 2025; S. Deleanu, <i>Sintagma situații europene (comunitare) în ambianța prevederilor din dreptul Uniunii Europene consacrate pieței interne</i> , în volumul IN HONOREM Dan Chirică. Între dogmatica dreptului și rațiunea practică, Ed. Hamangiu, București, 2018; S. Deleanu, <i>Unele aspecte referitoare la aplicarea Directivei nr. 2004/38 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora</i> , Studia Universitatis. Iurisprudentia nr. 4/2015; S. Deleanu, <i>Aplicarea art. 101 și a art. 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene de către instanțele statelor membre în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1/2003</i> , în volumul IN MEMORIAM Ion Deleanu. Magistrul al metaforei și al ficțiunilor juridice în știința dreptului românesc, Ed. Universul Juridic, București 2024.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Se au în vedere cerințele practicienilor în funcție de contactele stabilite cu aceștia în diferite forme și cerințele pieței forței de muncă.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. SI (curs)	Aplicarea cunoștințelor; Diferențierea adecvată a situațiilor juridice.	Răspunsuri la examen. Examen scris tip grilă. 20 de enunțuri, fiecare cu 3 variante de răspuns. Fiecare enunț (grilă) este punctat cu 0,45. Punctajul parțial este posibil.	90 %
10.5. Seminar/laborator	Analiză critică. Rezolvarea spețelor	Activitate la seminare	10%
10.6. Standard minim de performanță Recunoaște în cadrul grilei de la examen răspunsurile care nu presupun diferențieri fine.			

11. Etichete ODD

Data.
15.09.2025

Semnătura titularului de curs
Prof.dr. Sergiu Deleanu

Semnătura titularului de seminar
Prof.dr. Sergiu Deleanu

Data avizării în
departament

Semnătura directorului de departament